

Előfizetési árak:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 „
Negyedévre 3 „
Egy órá 1 „
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyom-
dája Nagybecskerek, Uri-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A torontálmezei utak.

Nagybecskerek, június 14.

A tegnapi közigazgatási bizottsági ülésen a főmérnök havi jelentése tárgyalása alkalmából élénk eszmecsere fejlődött ki Torontálmezei utait illetőleg. Felhozták, hogy építünk ugyan utakat, de azért mégis csak rosszak maradtak, mások szerint rossz anyaggal építünk, míg egy harmadik nézet szerint az uti alap jövedelmét a vasutak építése abszorbeálja teljesen.

A tárgy méltán megérdemli, hogy a legszélesebb körökben tétessék diskussió tárgyává, s mi is felhasználjuk az alkalmat, hogy röviden elmondjuk ebbeli nézeteinket.

Mindenek előtt konstatálni akarjuk, hogy nagyon igazságtalan az a vád, mintha a megye utjairól senki sem gondoskodnék. De csak nem lehet megkövetelni, hogy a századok mulasztásait néhány év alatt pótoljuk! Pedig akik ismerik azokat az ázsiai állapotokat, melyekben utaink még rövid idő előtt is sinlődtek, be kell hogy ismerjék, miszerint azelőtt e tekintetben semmi sem történt, másrészt azonban az utolsó évek ha nem is kielégítő, de mégis türehető eredményt mutatnak fel.

Nem titkoljuk abbéli nézetünket, hogy teljes lehetetlenség megyénk összes utait jó karban tartani. A rendelkezésünkre álló adatok szerint körülbelül 690 kilométer törvényhatósági utunk van. Ebből 90 kilométer van kiépítve, 600 tehát még kiépítésre vár. Lássuk csak mennyibe kerülne ennek keresztül vitele. Az eddigi tapasztalatok szerint egy kilométer ut kiépítése belekerül 12 ezer forintba, vagyis a 600 kilométer 7 millió és 200 ezer forintba. Csak 4 %-kal számítva e tőkét, kiderül, hogy évenként 288 ezer forintba kerülnének az utak. De ez még nem az összes költség. Egy kiépített ut fentartása kilométerenként circa 350 forintba kerül, ez pedig 600 kilométer után 201,000 forint. Vagyis az összes utak fentartása belekerülne évenként 498,000 forintba, ami megfelelne a circa 4 millió 200 ezer forint államadónak több mint 10 %-ának.

Ehhez járul még a hidak fentartása, szerelvények beszerzése, szakértői közlegek fizetése, uti költségek stb. stb.

Egyszóval számolnunk kell azzal a megdönthetetlen tényvel, hogy az összes utakat nem vagyunk képesek kiépíteni.

Másrészt azonban nincs is erre mindenütt szükség, mert a hol kiépültek a vasutak, ott az utak régen elvesztették jelentőségüket. Így nézetünk szerint felesleges ma fentartani a nagybecskerek-nagykikindai, a nagybecskerek-módsi és a nagybecskerek-versecei utakat s a pancsovai vasut kiépítése után a nagybecskerek-pancsovai utat, mert ezen vonalak régen élvezik a vasuti közlekedés előnyeit.

A közigazgatási bizottság tegnapi ülésében magáévá is tette ezen nézetet s utasította a megye alispánját, hogy ez irányú javaslatot dolgozzon ki.

Nézetünk szerint nem igazságos az a szemrehányás sem, mintha semmi sem történt volna az utak javítását illetőleg. Mert hiszen épen az utolsó husz év alatt épült a Nagyikinda-nagybecskereki ut; az Oroszlámos-török-kanizsai, (melyet a legkitünőbbnek tartanak); a Móds-dettai; nagyon javított a Nagybecskerek-versecei és műtnak épült a Nagybecskerek-zombolyai ut. Valamint tagadhatlanul elősegítette a közlekedést a Nagyikinda-nagybecskereki vasut, melyhez az utialap másfél százezer forinttal járult. S majdnem tisztán az uti-alap terhére épült ki a

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Muszáj nyaralni!

— Szezon-czikk. —

Miért is van a nyár, vagy miért is vagyok én szegény ember?

Igenis szegény ember vagyok, de csak azért, mert roppant sok uri ismerősöm van a városban, akik megkövetelik tőlem, hogy pénzem legyen.

Isten látja a lelkemet, hogy senki szivebben nem tenne eleget az ő követelésüknek, mint jó magam, de sajna a bankok sehogysem akarnak segíteni abbéli törekvésemben.

— Mit csináljak?

Kimegyek az utcára és sétálok, ez a legolcsóbb mulatság, élvezem a szép tavaszt, — ez sem kerül sokba. Nekem azonban épen elég volna ennyi a szezon örömeiből. Hanem az emberek többet követelnek, Mit csináljak?

Csodálkozó arczokkal találkozom, a merre járok, már messziről felém kiáltanak:

— Hogyan, te még itt vagy? Hát mikor utazol?

— Nincs nekem sürgős utam barátom sehova.

— De csak nem töltöd a városban a fürdő saison morteot. Csak elmégysz fürdeni?

— Hogyne mennék. Minden héten háromszor az uszodába.

— Lehetetlen. De csak tartasz fürdőkúrát?

— Miért tartasz, mikor kutya bajom sincs. Se csuzom, se katarusom, se gyomorhajom. Egészséges vagyok, mint a makk, pedig a fabódéba is eljárak igen gyakran.

— Jól van jól. Hiszen nem is a beteg embereknek kell a fürdőkúra, a beteg ember meghal a nélkül is. De minden valamirevaló ember szabadul ilyenkor a városból Tátrafüredre vagy Balatonfüredre. — Érted?

— Dehogyan is értem. Mi az ördögöt csináljak én Tátrafüreden, mikor én Becskereken lakom és itt fizetek adót? Hanem azért a barátomnak szentül megígérem, hogy elmegyek nyaralni, mert addig nem tágit.

Csinálok költségvetést. A kiadás rovattal hamar tisztába jövök, de a „bevétel“-t sehohsem bírom felfedezni. Végre is elhagy a türelmem, én bizony nem számítok, nem megyek nyaralni.

És mikor mindent úgy szépen elhatároztam, kopogtat az ajtómon a háziasszonyom. Jelentőségteljes pislantásokat vet rám és kérdi, hogy megtartom-e a szobáját júliusra.

— Miért ne? Egy métermázsza Zacherlinnal már az összes poloskákat meggyilkoltam. Most már nem háborgatnak.

— Úgy hát nem adom ki, a míg nyaralni tetszik. Szerencsés utat! Jó mulatságot!

Ezzel aztán távozik és én töprenkedem, hogy mennyire alászáll az én tekintélyem a háziasszonyom előtt, ha nem megyek nyaralni.

Ezen azonban könnyen segítenék. Végre is kimennék minden reggel a Rhédey-kertbe nyaralni, hogy megóvjam valahogy féltett tekintélyemet.

De az embereknek ez nem elég. Az egyik Karlsbadba hi, a másik Gleichenbergbe, az egyik Teplitzet ajánlja, a másik Pöstyént.

Édes Istenem, én nekem muszáj ezek közül választani, mert csak attól félek, hogy júliusban egyedül találok maradni Becskereken és rettentően unatkozom majd.

Mert ki marad a városban, ha mindenki nyaralni megy?

Annyi bizonyos, hogy nekem utazni kell, mert ha júliusban meglát valaki itthon akkor tönkre vagyok téve. Az egész város tudni fogja, hogy én nem nyaraltam.

Borzasztó! Borzasztó!

Azt olvasom valahol egy szellemes írótól: „Miért is van pénz a világon, s ha már van, hát miért nincs?”

Ez az uri ember, erősen rám célzott, mikor ezt a mondatot írta. Óh hogy én ezt a problémát nem tudom megfejteni!

Nagybecskerek — verseczi és a Szécsány — párdányi vasut.

Ebből azt látjuk, hogy a rendelkezésekre álló eszközökhöz képest megpróbálták az utak és a vasutak építését. A tárgy sokkal fontosabb s az idő sokkal rövidebb, semhogy elharmarkodott ítéletet akarnánk mondani: hogy vajjon melyik jobb. De azért el nem hallgatjuk abbéli mély meggyőződésünket, hogy a már eddig kiépült vasutak megyénket közelebbi érintkezésbe hozták úgy a kelettel mint a nyugattal, megmérhetlen anyagi hasznot hozván a mezőgazdaságnak és kereskedelemnek, sőt még iparunknak is. Az anyagi haszon mellett nem zárkozhattunk el a vasutak okozta kulturális haladástól sem. Sőt még a mezőgazdasági és humánus szempontok is a vasutak mellett szólnak. Mert amíg 6 km. ut mellett csak egy embert tudunk alkalmazni és azt is meg kell fizetnünk, addig minden egyes kilometer vasut egy embernek ad kenyeret, anélkül, hogy bármibe is kerülne, mert az érdekelt közönség akkor fizeti, mikor igénybe veszi a vasutat.

Ismételjük, hogy távol áll tőlünk az utak vagy vasutak mellett propagandát csinálni. Csak megyénk közönségének különös figyelmébe akartuk e tárgyat ajánlani, mely bizonyára méltó arra, hogy legjobbak foglalkozzanak vele komolyan és behatóan.

A kereskedelmi tárcza. Hir szerint Tiszta István véglegesen kijelentette, hogy nem reflektál a neki följánlott kereskedelmi tárczára s már most Hieronymi kinevezetése kétségtelennek tekinthető.

Az államjavak eladása iránt kötött szerződéseknek illetékkiosztás céljából való bejelentésére nézve a pénzügyminiszter akként intézkedett, hogy a szerződések csak

Még szerencse, hogy Budurásán lakik egy nagynénem. Ez a jó asszony még segíthet rajtam. Van neki egy eladó leánya. Nem szép leány, hanem aztán hozománya annál kevesebb van.

Ennek a leánynak én menten szerelmes levelet fogok írni. Hátha erre megindul az én nagynénem szive és meghi Budurászára.

Ha egyszer meghi, akkor repülök oda, ott maradok a nyakán egész július hóban, augusztusra aztán kiábrándulok a leányából.

Iszonyatos terv, de kénytelen vagyok keresztül hajtani, mert a világ megköveteli tőlem, hogy én júliusban ne legyek Becskerekén, remélem, hogy csak ennyit, mert hogy azután Karlsbadban voltam-e vagy Budurásán, ahhoz a világnak semmi köze.

Azt mondom majd, hogy az orvosok nekem Budurását ajánlották. Meg is teszi nekem valamelyik orvos barátom ezt a szivességet. Az Ur Isten és az én szegény nagynéném pedig bocsássák meg az én bünszándékomat, de hát uszni kell nekem is az árral.

Mit csináljak?

Fehér Dezső.

akkor mutandók be a megkötésnél eljáró pénzügyi hatóságok székhelyén levő adóhivatalnál, ha az eladott ingatlan vagy több együttesen eladott illetőleg első helyen megváltott ingatlan közül az okiratban első helyen megnevezett, a pénzügyi hatóság székhelyén levő adóhivatal kerületében fekszik. Ellenkező esetben a szerződések illetékkiosztás céljából azon adóhivatalnál jelentendők be, melynek kerületében az ingatlan, vagy több együttesen eladott, illetőleg megváltott ingatlan közül az okiratban első helyen megnevezett fekszik.

A koronázási jubileumról a „Times“ bécsi levelezője külön emlékezett meg egy közleményben, a mely az említett lap június 8-ki számában jelent meg. A jubileum jelentőségéről szólva, azt mondja a levelező, hogy azt csak magával a koronázás tényével lehet párhuzamba állítani. E koronázás volt 1867-ben a magyar nemzetre az új politikai és nemzeti kornak kezdete. Az 1892-ki jubileum e korszaknak első megállóponja. A megegyezést, amely 1867-ben a nemzet és király között létrejött, mindkét részről lojálisan betartották és a felek ezért szerencsét kívánhatnak egymásnak. Ha visszaemlékezünk arra, hogy milyen volt Magyarország állapota 1867-ben, akkor bámulatba ejt az a haladás, amelyet az ország az utóbbi 25 esztendő alatt tett. Az 1848-iki törvények, amelyek lényegileg alapját képezik a jelenlegi magyar törvényeknek, gyakorlatilag sohasem léptek életbe, mert a függetlenségi harc közvetlenül azon országgyűlés után tört ki, amely e törvényeket meghozta. Sőt e törvények hozatala oly viszonyok közé esett, amelyeknek kevés közös vonása volt az 1867-ki állapotokkal. Az 1848-tól 1867-ig terjedő 19 esztendő alatt a világ nagyot változott. A természet-tudományok terén eszközölt találmányok, a közlekedési eszközök fejlődése és a tudományban felmerült új eszmék oly állapotokat teremtett, a melyek közepette Magyarország jelentősége semmivé vált, mert hiszen az országot a forradalom leverése után leigázták, és a győztes törvényei szerint kormányozták, amely törvények olyan érdekek védelmére szolgáltak, amelyek nem voltak az országéi. Igaz, hogy az 1848-iki törvények sok tekintetben rést ütöttek azon a kínai falon, amely körülvette Magyaror-

szágot a forradalom előtt. A feudális institúciók jó részét eltörölték, továbbá az utolsó pozsonyi országgyűlés határozatai, de az a tiz esztendő, a mely ez országgyűlés és a koronázás között eltelt, teljesen előkészítette a talajt, a melyen felépíthető volt a szilárd és tartós épület a jövőre. Király és nemzet egyforma jóakarattal gyakorolták a kezükben lévő hatalmat és huszonöt esztendő multával mindketten megelégedéssel láthatják befejezve munkájukat. Egy negyedszázad alatt Magyarország modern állammá lett. Az alkotmány, szigorúan megtartva úgy az uralkodó, mint alattvalói által, az ország politikai életének szilárd alapja lett. A mult idők visszavonásai felejtve vannak mindkét részről. Maga a király adott példát a feledésre és a kiengesztelődésre, a midőn 100.000 aranyat ajándékozott az 1848-iki magyar hadsereg hátramaradottjainak koronázása alkalmából. A nagylelkűség e ténye egyszerre megnyerte számára minden magyar ember szívét. E percztől fogva a király és a nemzet tudták, hogy megbízhatnak egymásban és megkezdődött a nemzeti újjászervezés munkája. A politikai, vallási és társadalmi élet minden ágában lázas tevékenység vette kezdetét. A közéletnek egyetlen ága sem lett elhanyagolva a reformmunkában. A kereskedelem, az ipar, a közlekedés, a fölművelés, a hadügyi szervezet oly nagy és gyors haladást tettek, hogy nem egyszer a szomszéd nemzet irigységét keltette fel. Főlöszleges mondani, hogy a reform e munkája sok áldozatot követelt, hogy időnkint az ország pénzügyi állapota nem volt kielégítő. Mindazonáltal a királyság parlamenti kormánya, mindenkor egyetértve az uralkodóval legyőzte a nehézséget, helyre állította a pénzügyi egyensúlyt és a takarékoság oly rendszerét hozta be a közszolgálatban, hogy most már a pénzrendszer reformját is megkísérelhetik.

HIREK.

— A bolgár kivándorlások. Utolsó időkben ismét nagyon sokat foglalkoztak úgy a fővárosi mint a vidéki lapok a torontálme gyei lakosok s nevezetesen a csángók Bulgáriába való állítólagos kivándorlásával,

Az elátkozott lovag.

— Vigyázz a csipkéidre; össze ne tépjék a fölénk hajló akácok.

— Óvakodjál a fűbe lépni; mert tele ragad a ruhád apró bogáncscsal.

— Ügyesen osonj át a buja egreszek közt, nehogy végig karczoljanak.

— Rózsát ne tépj, mert megcsip a csalán.

— Görnyedj meg jól, ha be akarsz jutni a nyári szobába.

— Jaj, ne bámuld annyira azt a zöld gyepet; mert ha sokáig nézed, ráismeresz, hogy az csak — löhere . . .

No, már ez valóban gyönyörű park lehet! Pedig hát mégis park bizony. Az isten is annak teremtette s hajdanában sok emberkéz fáradhatott azon, hogy a gazdája is annak tekintse. Százados fák vetnek árnyat a kanyargós utakra, melyeket egy idő óta a kertész elfelejtett megfésülni. Karsu tanariszkok, törpe tulyák, illatos fenyők körítik a legszebb damaskusi rózsákat. A nyári ház orgonabokrok közé van rejtve. Falain vadszőlő indái kusznak a tetőzetig, melyben bekandikál a kegyes napsugár. Park volt ez valamikor husz esztendő előtt, de most már csak olyan átokverte fészek. A hány fordulója van, annyiféle jó szándék látszik meg rajta. A szelid cziprusok mellett terjedelmes barackfák virulnak és a

kedves ibolyákat vastag dinnyeszarak fojtják el. Az ártatlan szegfűvek szomszédsgában otromba káposztafejek terpeszkednek és a selyem fűvet megöli a gyom. A dudva még a kavicsos porondon is megterem s nincs a ki irtogassa. A gyümölcsfák közé korhadtt fűtörzsek vegyülnek. A kutágas romjaiban hever. — A kutban zöld kergü viz tesped. Az utszéli padokat még a mult évtizedben kiszakgatta valamelyik jámbor paraszt tüzelőnek. Az egészséges kökény kiveszett. — A senyvedt bodza pedig virágozik. A dombos hely keményebb a kősziklánál, míg a lapályosabb részen álló pocsolyák képződtek. A kerítés létezését itt ott néhány léczdarab hirdeti még; ma-holnap az is a falusi gyerkőczök prédájára jut.

És az elrongyolódott kert közepén roskadozik az öreg ház. A fakapu az utca felől be van szegezve, kocsi arra nem járt emberemlékezet óta. A ház fala vakolatlan, az ablakok betördösvék s finom pokhálóval vastagon beszöve porosan tiltakoznak az ellen, mintha ők a világosságot bebocsátanának.

Pusztá, elhagyatott ház ez, még a környéke is csendes; nem hihető, hogy csupa isten kísértésből ezt a rideg tanyát élő lények lakják:

Kerüli azt nappal a gyerek,

Kerüli a tolvaj éjszaka.

De az udvarra néző nyílt folyosón mégis

Rónay Jenő felhívta Radoszavlyevics pancsovai főszolgabírójt jelentés tételre, ki a ma beérkezett jelentésében azt konstatálja, hogy több bolgár, tót és német lakos kikart vándorolni, de csángó nem volt köztük. Ezek többnyire szegény emberek, mindazonáltal kellő felvilágosítás után ők is eltértek eredeti szándékuktól, úgy hogy ma nagyobb mérvű kivándorlásról szó sincs, legkevésbé lehet azonban beszélni csángók kivándorlásáról.

— **Uj megyei közigazgatási gyakor-** nok. Rónay Jenő főispán Hadfy Károly végzett jogászt, társas életünk egyik legkedveltebb tagját, kinevezte megyei közigazgatási gyakoronokká. Miután tegnap letette az esküt, az V. ügyosztályba osztott be.

— **Fényes esküvő** lesz e hó 16-án a budapesti szerb templomban, midőn — mint lapunknak írják, — Duka Géza báró fogja oltárhoz vezetni Nikolics Jeanne bárónkisasszonyt, Nikolics Fédor báró orsz. képviselő bájós leányát.

— **Főgimnázium.** A kegyesrendiek vezetése alatt álló nagybecskereki főgimnáziumban ma délelőtt ünnepélyes veni sancte után a hittani vizsgálatot megkezdtek a rendes évi vizsgákat.

A szóbeli érettségi vizsgák holnap szerdán délelőtt 8 órakor veszik kezdetüket. Részt vesznek Magyar Gábor szegedi igazgató, főigazgató helyettes és Bartal György miniszteri biztos és nyugalmazott egyetemi tanár, kik a mai esti vonattal érkeznek Szegedről városunkba. Az érettségi vizsgálatra 6 tanuló bocsátatik.

— **Hymen.** A nagybecskereki főrabbi Klein Mór dr. szeretetreméltó művelt leányát, Zsennit, eljegyezte Hirtenstein Simon begasszentgyörgyi kereskedő.

— **A nagybecskereki jótékony** négyelet 1891-ik évi rendes közgyűlését folyó hó 12-én tartotta meg, melyet a gyöngéledő elnök, Vécsey Eleonora nevében öv. Steingaszner Ernőné alelnök meleg hangú beszéddel nyitott meg. Az emberbaráti szeretet — ugymond — a részvét, a szánalom és könyörület fenkölt érzelmei a női szív legszentebb nyilvánulásai; ezen

magasztos érzelmek ápolásának és tettekben való kifejezésének nehéz tisztét ruházta ránk a mélyentisztelt egyesület, mely megbízásnak őszinte jóakarattal és komoly törekvéssel igyekeztünk meg is felelni. Az anyai szeretet hevével ölelte egyletünk keblére a kisdedeket az ovodában, és sietett a szenvedés szívhez szóló könyűit letörölni a nyomor vigasztalan kunyhóiban — E lendületes beszédben jelezve van a kettős irány, melyre az egylet működése kiterjed. A további jelentésekből kiemeljük, hogy az ovodát 560 frt 38 krral, a szegényeket 278 frttal segítette az egyesület, melynek viszont a város 300 forint segélyt ad az ovoda számára, Rónay Jenő főispán a megyei alpokból 100 frtot egyesek a kitett perselyekbe 196 frt 16 krt adakoztak. Tagdíjakból befolyt 421 frt s az ovoda bevétele 520 frt 75 kr. Az összes bevétel volt 1577 frt 91 kr., az összes kiadás pedig 2011 frt 76. Tagok száma 110. Vagyon 8553 frt 4 kr. Pénztárnoknak és számvizsgáló bizottságnak — miután a könyvek vezetése teljesen rendben találtatott — a felmentvény megadatott. Választmányi tagokká megválasztottak: Czieger Paula, Demkó Katalina, Engel Amália, Haidegger Szeréna, Haidegger Emilia, Heisse Petronella, Jarmatzky Matild, Kókits Luiza, Menczer Ilka, Mihálovics Etta, Moess Károlyné, Müller Helén, Muncsics Emma, Napholtz Ágostonné, Plechl Szidonia, Reisz Laura, Steinitzer Gézané, Schwarz Szidonia, Weisz Jenny és Zsiros Mihályné. Az egyesület működését rokonszenvvel kiséri közönségünk s adja Isten, hogy lapunk is minél több ízben referálhasson jótéteményeiről.

— **Juniális.** A községi népiskolai tanítók tegnap tartották meg a kincstári erdőben szokásos erdei ünnepélyüket, mely ez évben kiválóan sikerült. Vig zeneszó és zajos éljenzés között vonultak ki a kedves kis növendékek tanítók vezetése alatt tegnap délelőtt az erdőbe, hol a legfesztelebb gyermekmultságokkal töltötték el a napot. Délután persze kijöttek a szülők is, hogy gyermekeik multságában ők is osztozzanak, akkor aztán még erősebben folyt a tánc, a játék, meg a „ringlspiel“, mely folytonos, nem csökkenő vonzerőt gyakorolt a fiatal nemzedékre. 7 órakor megfuj-

ták a bucsu-indulót, amikor a kicsinyek hazavonultak, átengedvén a tért az érettebb fiatalságnak, mely éjjelig vigan mulatott a hűs erdőben. A tanítói kar a multság kifogástalan rendezéseért, s azért a gondért, melylyel az ifjúságot vezette és mulattatta, úgy a szülők mint a nagy közönség köszönetét és elismerését érdemelte ki.

— **Zöld farsang.** A kis-zombori gazdasági olvasóköri június hó 19-én Z. Rónay Emil ur erdejében, kedvezőtlen idő esetén a kör helyiségeiben csikódíjazással egybekötött jótékonycélu táncmulatságot rendez. Belépti díj: Személyenkint 40 krajczár. Kezdeté délután 2 órakor. Indulás a kör helyiségéből zászló alatt zeneszó mellett. A csikódíjazásban résztvevők felkéretnek csikóikat a nevezett helyre 2 órára elővezetni. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Budapest rangja és a bécsiek.** A bécsieket csak nem hagyja nyugodni az a gondolat, hogy Budapestből fő- és székváros lett. A „Wiener Tagblatt“ elmélkedik róla egy mélabus vezércikkben. Elpanaszolja, hogy az osztrák császárnak és magyar királynak eddig egy székvárosa (!) volt, tudniillik Bécs, most pedig a székváros tisztességét és előnyeit meg kell osztani Budapesttel. De veszteni azért Bécs még se veszíti ezáltal, mert — mondja megható őszinteséggel — a magyar államnak Bécs eddig se volt székvárosa. Azután meg: Budapest csak fő- és székváros, Bécs pedig birodalmi fő- és székváros. Hanem azért Budapestnek mégis csak jobb dolga van, mert Budapest, mint az országgyűlés törvényben kimondott székhelye, alkotmányosan megállapított fővárosa Magyarországnak, Bécs pedig nem ilyen értelemben fővárosa Ausztriának, mert Bécsben csak parlamenti palota van, de a reichsrathot össze lehet hini bármelyik osztrák városba. Ezen változtatni kell. Azzal végzi a bécsi ujság, hogy ők nem irigyelik Budapest sikerét, csak melankólikussá teszi őket az, hogy más halad, ők pedig maradnak. Ha a mostani állapot tovább tart, végre is Bécs háttérbe fog szorulni Budapest mellett.

egy-két elhullott kukoriczaszem sárgállik és rossz burgonyavágók, szántóvető gépek, morzsolók, szelelők vannak rend nélkül egymás fölé halmozva. A jobb ajtó kilincsén pedig meglátszik az emberkéz nyoma, s a folyosó közepén egy nagyobb ajtó előtt, mely valószínűleg a pinchébe vezet, feltűnően ki van koptatva a téglá.

E csalhatatlan jelek bizonyítják, hogy a kastély még sem egészen kihalt. Lehetnek takarékos emberek, kik a külsőre mit sem adnak, hogy benn annál kényelmesebben és tisztábban rendezhessék be a lakást.

Azért nem árt beljebb kerülni s „nyugta után dicsérni a napot“.

Ah, egy dohos, sötét folyosó! falai teleaggatva kopogott szerszámmal, a szögletben hámiráncok, gabonamércék, kettőtört patkók és egérrágtá zsákok. Jerünk tovább. Megrepedezett szárnyas ajtó nyilik az első terembe. Ez aztán igazi terem. Elöl hat, oldalt pedig két ablakja van. Itt hajdan a dicaő ösök tanácskozhattak, midőn a haza érdekében, vagy önhaszonlesésből fegyveres hadjáratra készülődtek. A butorok... bocsánat, ezeket lehetetlen felsorolni, mert nincsenek. A butorokat képviseli egy bedölt komáromi kályha tatai cserépből és egy garmada buza. A nedves falakról letépvé a czipra papírréteg s a szoba közepén némi hulladék a házi macska hőstetteit regéli. Tovább, tovább. A második, harmadik, ne-

gyedik és valamennyi szoba nem sokban különbözik egymástól. Itt egy őskori bunda; ott néhány lyukas czipó; amott nagy botok, csutoraszárak, fegyvertöltések, kulacs, kőcz, lopótök, orvosság, dióhéjak, zsiros kalapok össze-vissza. És minden szobában valami gabonamaradék, vagy élelmiszer.

De végre a legutolsó szoba, egy homályos, barátságatlan zugoly, megmenti a ház becsületét. A padlója lencseszínű ugyan, hanem a berendezése tisztességes volna egy — vándor cigánynak.

A szoba egyik szöglete valószínűleg zsidó bolt. Fölakasztva, földre hányva, székre gyürve össze-vissza egymás hátán, hegyén fekszenek a legkülönbözőbb ruhadarabok. Ettől jobbra áll az ágy. Előtte szőnyeeg; valaha nyereg alá lótarakó lehetett. A szoba másik szögletét egy üvegszekrény díszíti. Természetesen apró csecsebecsével, gyertyatartókkal, régi pénzekkel? Csalódás! Paszulymagokkal, avas szalonnával, ismeretlen származású szeméttel. E tündérszekrény folytatása az asztal, melyen a mosakodás és a pipatisztítás emlékei összekeveredtek. Az asztalon nyitott kés, bajuszpedró, hét napos kenyérdarab, oilló, fésű, szennyes pohár, bor, nyakkendő, csibuk, czizmahuzó, bornyukötél, pörös akta s tudja Isten még mi minden, nagy békességben összefér. Ezeknek kiegészítésül szolgál két nyikorgó szék s a szoba legsötétebb részén, az ajtó

és az ablak között, egy kiszolgált ódon bőrpamlag.

Ezen a pamlagon... szentséges ég!... ezen a pamlagon ül egy hosszú fekete kisértet.

Mereven bámul egy helyre; úgy tesz, mintha aludnék, de bozontos szemöldöke alól kivillog az a két mogorva szem, mely képes a legbátrabb embert is megijeszteni. Haja (megolvasható hajszálak!) mozdulatlanul simul a fejére. Szája mozdulatlanul szoritja a füstölgő havannát, azaz — kurtaszivart. Kezei mozdulatlanul nyugszanak a pamlag támláján. Egyszerre azonban felugrik, mintha puskaport robbantottak volna föl alatta.

Krisztus, segíts! Hiszen ez nem kisértet. Ez a kastély tulajdonosa, tekintetes vagy nagyságos Barnaházy Péter ur, 60 éves, róm. kath. kis-barnaházi születésű, foglalkozásra nézve agglégény.

Az ám, az istenadta, agglégény. Volt ő valamikor más is; de úgy kicseppent mindenből, hogy vén korára már csak agglégény maradt.

Nem volt az megvetendő állás ez előtt 15—20 évvel, mikor a lányos mamák még reménykedve pillantottak reá; de mióta az idők sulya nem csupán a lelkiismeretét nyomja, hanem, fájdalom, a lábaiba is le szállott: azóta Barnaházy Péter ur keservesen érzi s nem tagadja, hogy nehéz a

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése június hó 14-én.)

Budapest, június 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén a napirend előtt Wekerle pénzügyminiszter felszólította Irányit, hogy vonja vissza határozati javaslatát a honvéd özvegyek és árva segélyezésének emelésére, mert ennek életbeléptetését a kormány úgy is kötelességének ismeri.

Irányi erre visszavonja határozati javaslatát.

Apponyi Albert gróf czáfolja Gromon honvédelmi államtitkárnak szerinte közjogellenes nézeteit, kifejtven, hogy a közös hadsereg iránti rokonszenvezés csak akkor fog megszilárdulni, ha abban a magyar ifjak önértékük megtagadása nélkül foglalhatják el helyeiket.

Pulszky Ágost szerint a közös hadsereg szellemének egybehangzani kell a nemzeti szellemmel, de helytelen lenne a katonai akadémiákra kizárólag a magyar nyelvet követelni.

Horváth Gyula elismeri, hogy a magyar nyelv bevitetett az ezredékbe, de még nem eléggé.

Pongrácz Károly gróf tábornok, a katonai akadémiák létszámához arányitva óhajtja a magyar nyelv behozatalát. Pontról-pontra czáfolja Beöthy tegnapi beszédjét, aki elferdítette szavait. A hazafiatlanság vádja ellen fölhozza szóló egész működését. Hazafiságból mint közös hadseregbeli tiszt följánlotta 1867-ben szolgálatait a honvédségnek.

Beöthy Ákos kijelenti, hogy Pongrácz gróf hazafiságában nem kételkedik.

A vita további folyamán kiemelkedő mozzanatot képezett a Gromon Dezső honvédelmi államtitkár válasza. Tóth Ernőnek, a ki irreálisnak mondta a honvédelmi politikát és azt, hogy kompromittálta miniszterét, pedig választói csak állása miatt választották meg. Gromon önértékesen hivatkozott hétévi egyhangu megválasztására, pedig akkor nem volt államtitkár. Élesen elítélte Tóth megfontolatlan szavait.

Holnap folytatják a honvédelmi tárcza budgetjének tárgyalását.

Ülés vége fél 3 órakor.

A valuta-javaslatok tárgyalása.

Budapest, június 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az „Orsz. Ért.” illetékes helyről fel van hatalmazva, hogy a leghatározottabban megczáfolja azt a hirt, mintha a valutaszabályozásra vonatkozó tárgyalások őszig elhalasztatnának. Ugy a magyar, mint az osztrák parlament, mindaddig együtt fog maradni, míg a valutaszabályozásra vonatkozó összes javaslatokat le nem tárgyalták és legfelsőbb szentesítés végett Ő Felsége elé nem terjesztették. A magyar parlamenti körökben biztosra veszik, hogy e miatt a Ház ülésezései július esetleg augusztus hónapba is belenyulnak. A tegnapi börzépánik csak siettetette a javaslatok tárgyalását.

A Duna áradása.

Budapest, június 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Duna folyton árad.

Esztergomnál nagy területen kerteket és földeket öntött el, és a védgátakat három helyen is átszakította. A kár igen jelentékeny.

Miniszterek a hortobágyi kiállításon.

Budapest, június 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szapáry Gyula gróf tegnap Debreczenbe utazott, hogy a hortobágyi kiállítást megtekintse. Szapáry gróf ma hajnalban ért oda, míg Josipovich és Bethlen gróf miniszterek már tegnap elutaztak, Fehér államtitkár és sok képviselő kíséretében.

A bolgár pénzügyminiszter Magyarországon.

Budapest, június 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nacsevits bolgár pénzügyminiszter tegnap itt meglátogatta Wekerle és Bethlen gróf minisztereket. Ma a Hortobágyra megy, a hol páratlan szarvasmarhakiállítás lesz mintegy 80.000 darab szarvasmarhával, melyek a vasuti töltések mentén lesznek fölállítva.

Egy millió kitelepített zsidó.

Budapest, június 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az orosz kormány elfogadta a Hirsch báró azon ajánlatát, hogy 25 év alatt egy millió háromszázötvenezer zsidót telepít ki Oroszországból. Ebben az évben 25,000 zsidó hagyja el Oroszországot.

sirhoz vánszorogni mankó nélkül. Mert az ő szíve már úgy elfásult, úgy kiaszott, hogy feleséget csak azért kívánna, hogy ápolója, sirhoz vezető mankója legyen. Szerinte az asszony arra van teremtve, hogy a férfinak engedelmeskedjék és a férfi örömét, kényelmét, boldogságát a saját öröme, kényelme, boldogsága árán is előmozdítsa. A nő nem egyéb, mint a férfi eszköze. A nő mind csalfa, ingatag, két színű, kigyótermészetű s nem méltó másra, minthogy a férfi parancsoljon neki.

Ezek Barnaházy ur mindennapi elmékedései. Ezeket kiabálja a gazdasszonya fülébe; ezekkel mulattatja rokonait és ezeket ismétli, hangsúlyozza, mikor tanácsot osztogat. De azért egy parasztleány sem kerülheti el, hogy az arcát meg ne csipdesse és egy üde arc, egy mosolygó ajak, egy tüzes szempár, a melyre ő hamis szándékkal ne kacsintgatna.

Igér pánlikát, új kendőt, köves gyűrűt, ezüst paszomántu rokolyát; de hasztalan, mert senki se veszi többé komolyan. Ugy járt, mint a ki egyszer hazudott s másszor nem talált hitelre.

Kinevetik vagy kigunyolják. És az ő kedélye már úgy megrozsdásodott, hogy a tréfát nem bírja visszavágni, hanem haragszik és dörmög.

Az agglegények sorsa az. Alig emlékszik valaki arra, hogy Barnaházy Péter mily gavallér, mily ünnepezt férfi volt hét vármegyében.

Mire a jogot elvégezte, kevés lett a tíz uja, ha kedveseit akarta fölisorolni. A hol megfordult, mindenütt siró szem bucsuzott tőle. Diadalról diadalaira úgy ringatta őt az élet, hogy elfeledte észrevenni az idő futását.

De a fiatakori bolondságok korszaka is megszűnt; jöttek a higgadt évek, midőn a vágyak nem csapongnak oly szilajon többé s a férfi lelke czélt tűz ki magának, melyhez komoly törekvés vezet. Barnaházy ur szerencsés csillagzatban születet. Szülői tekintélyes földbirtokot hagytak rá minden adósság nélkül s a család jó neve, számos összeköttetése 26 éves korában megyei hivatalhoz segítette őt.

Akkor néztek ám jó szemmel reá. Bálok hőse, szép kisasszonyok első táncosa volt. Hangverseny, lófuttatás, csónakparthie nem mehetett végbe nélküle. Pompás fogatot, vidám estélyeket tartott s ezért kevés hja mult, hogy meg nem választották alispánnak. Tanácsoltak neki, ösztökélték, hogy házasodjék meg. Jaj, de ez olyan nehezen mint! A hol szép volt a ház, csunya volt a leány; a hol pedig gyönyörű volt a hölgy, ott nem lehetett házat remélni hozzá. Az egyiknek ez volt a hibája, a másiknak az. Végre is megszeretett egy bájos angyalt, a kire a legnagyobb irigye sem foghatta rá, hogy nem szép s a kinek apja véletlenül száz ezer forintot nyert egy sorsjegyével. Szerette is Barnaházy ur két évig a leányt. Épen házasságra került a sor, midőn az

apa véletlenül elverte a vagyont s a gonosz százezer forinttal a szerelem is elröpült Barnaházy ur szívéből.

Ez harmincz év előtt történt s azóta anynyi hajszála hullt ki a derék férfinak, hogy igazán vérszomjas gondolat volna tőle azt kívánni, hogy a multa hiven emlékezzék.

Ő az egész világot vádolja, mindenkit rossznak ítél; de önmagával tökéletesen meg van elégedve. Nem szereti senki s ő a szeget szeggel üti, mert ő se szeret senkit a világon. Él magának odujában, él és ásitozik. A nőhódító szakáll ősbbe csavardott már, a büszke mell behorpadt. Istenem, beh jól esik ilyenkor az öreg embernek kedves családjára nézve örülni, játszani a gyermekekkel, bizni a jövőben, megvigasztalódni ama hitben, hogy lesz, ki halálát megkönyezi, sirját ápolja, emlékét megáldja.

Az agglegény ki van tiltva a paradicsomból. Élt? Ki hiszi el neki? Fog élni? Ki törődik vele? Ha zsémbelődik, ha beteg lesz, ha baját panaszolja, rögtön a faképnél hagyják, mert nincs, a ki tiszta szívből ragaszkodjék hozzá. Összekuporgatott pénz idegenek prédájára kerül, nevét az emlékezet homokján befujja az idők szele. Meghal, eltemetik... kedvencz kutyája lesz a gyászkiiséret.

Rudnyánszky Gyula.

Közgazdaság.

A budapesti gabnatözséről.

Budapest, június 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Buzakinál, vételkedv egyaránt korlátolt. Forgalom 10000 mm. Az irányzat és árak változatlanok.

Határidő üzlet:

Buza máj.—jun. 8.45—48.

Buza őszre 8.—8.03.

Tengeri máj.—jun. 4.89—90.

Tengeri jul.—aug. 4.94—97.

Zab tavaszra 5.40—42.

Zab őszre 5.42—45.

Káp-repcze 11.60—80.

Vegyes közlemények.

— A vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról május hó 29-től június hó 11-ig bezárólag, a földmívelésügyi miniszteriumhoz, az állandó gazdasági tudósítók-tól beérkezett jelentések alapján a következőket közöljük:

A buza legtöbnyire annyira fejlődött, hogy tul buja lett s ennekfolytán mindenfelé, főleg Arad, Csanád, Temes és Torontál vármegyékben sok megdült, miután pedig az esők gyakran viharral jártak, néhol tetemes kárt is okoztak. A sok eső a virágzásra is károsan hatott, néhol a rozda már is terjedni kezd.

A rozs: Arad, Krassó Szörény és Temes vármegyékben meglehetősen jónak mondható, szalmája szép magas, kalásza kifejtettek, jól virágzik; Torontál vármegyében már nagyobbára elvirágzott, itt is kielégítően fejlődött, de a mult heti hűvös időjárás miatt a szemképződés nem egészen tökéletesen ment véghez.

Az árpa: Aradban jól fejlődik, néhol tulkövr s e miatt egyenetlenül kalászososodik, sok helyen megdült. Csanád, Temes és Torontál vármegyékben is szépen növekedik és jól kalászosodik, Csanádban itt-ott gazon, Torontálban pedig a csigák pusztítják.

A zab: jól áll, kielégítően gyarapodik, csakhogy helyenként ellepte a gyom; Temes- és Torontálban a csiga pusztítja.

A repcze: Temesben a bánati repcze igen gyengén fizetett. Arad- és Torontálvármegyében sem sok reményt kötnék hozzá.

A tengeri: az esők hátráltatták a kapálás elvégzését s azonkívül a hűvös, szeles napok alatt nem is fejlődött a tengeri, sőt itt-ott megsárgult. Aradvármegye eleki járásában jég is tett benne kárt. Legjobban áll ez idő szerint Temesvármegyében.

REGÉNY-CSARNOK.

I r é n.

Regény.

— A „Torontál” számára írta: —

Scossa Dezső.

(46-ik folytatás.)

A báró magára maradt nejjével s részvétellel nézte a szerencsétlen asszony kínos zihálását. Olykor lehajolt és félresimitotta arczába omló haját, letörölte a verítéket, a mi homlokára ült s rettentő küzdelemről tett tanúságot.

A kínos bizonytalanság eme perczeiben izgatottsága tetőpontjára hágott. Szeretetteljes, gyöngéd szavakkal ébresztgette, majd az ablakhoz futott, hogy az orvos visszatért nézze, a ki nem eléggé gyorsan járt szerinte.

Minden erejét össze kellett szednie, hogy önuralmát el ne veszítse. Mindaz, a mi ez iszonyu órákat megelőzte, villámgyorsasággal vágtatott keresztül agyán. Az iratot, a mit imént lázas sietséggel olvasott át, újra elővette, a nélkül, hogy gondolkozni birt volna fölötte. Erős vád érzete gyötörte. Miért nem hallgatta meg Irént? Hiszen egész szívét feltárta előtte. Miért? Nem

birta önmagát igazolni, de érezte, hogy a szegény nő szenvedéseinek ő az oka és megremegett a halál gondolatától, a melyet ott vélt látni nejjének ágyánál könyörtelen gunynyal, erőszakosan. Fájt, nagyon fájt volna, ha most, — ha így elragadja tőle.

Nem tudta mit tegyen. Leroskadt a székre és neje halvány arcát simogatva csak azt kérte az égtől, hogy még egyszer feltekintsen. Még csak egyszer! Hogy megértesse vele bocsánatát, a mit az imént megtagadott tőle, mikor eltaszította. Nem, nem! Nem szabad addig meghalnia, míg ki nem olvassa szeméből, hogy mindent feled és megbocsát. És megragadta a vergődő beteg kezét, azt a bársnyos apró játékszert, a mely idegesen rángatózott.

Mit nem adott volna érte, ha most annak szorítását érezheti. De nem érzett egyebet, mint az üterek sebes lüktetését, majd azt a hirtelen fagyasztó hidegséget, a mi kétségbeejtette.

Egészen meg volt törve, mikor az orvosok visszatértek s eszedő tekintetével csak azt látszott kérni.

— Mentsétek meg!

XXIII.

A kísérletek némi sikerrel biztattak, mert mire az est leszállt, a beteg párszor felnyitotta szemeit, néhány érthetetlen szót suttogott s csodálkozva tekintett körül, hogy azután ismét agoniába essen vissza.

Az orvosok azonban mindezt biztató jelnek tekintették s az izgató szerek alkalmazását beszüntették, a javulást jótékony álomra bízva, a mi a késő éjjeli órákban be is következett.

A báró újra magára maradt nejjével s mintha csak jobbúlása jelenlététől függött volna, nem tágitott oldalától.

Nyugalma némileg visszatért. Legalább gondolatait rendezhette. És a mig az éjjeli lámpa rezgő fénye a nehéz függönyökön keresztül törve játékát üzte, a mult emlékein lassan tekintet végig, érezte, hogy e megrázkódtatások fölöttébb súlyos következményeket vonnak maguk után mindkettőjükre nézve.

Önmagával keveset gondolt. Ugy hitte, hogy akkor, a midőn a munka felemelő ösztönét követte, megtalálta a helyes irányt, a mely élte legszebb éveit megtermékenyíteni fogja.

A nehéz megpróbáltatások, a melyeken neki is át kellett esnie, lehántották szívéből azt a könnyvérü fiatalos felfogást, a melylyel első csalódása után magát az élet zajos hullámaiba vetette. Természetül fogva nem tartozott azok közé, a kiknek minden kedve a léhaságokban telik. Előtte volt a jelenet, mikor Csobán megtagadta leánya kezét, mert csak oly tékozlónak, csak oly felületesnek hitte, a minőknek fajabeli kortársait ismerte. Igaztalan, kemény ítélet volt s mert az első szerelem lázas hevével szerette Margitot, ugy hitte akkor, hogy elvesztésével minden el van veszve reá nézve.

Ki tudja, ha akkor felfogni bírja a drága osztályrészt, a mit az élet a munka szeretetével nyújt, ma tán szerető család körében élhet boldogan. Ámde önmaga másként alakította sorsát. Könnyelműen eltaszította magától a szerelem boldogságát s eszközévé lett atyja és nagynénje terveinek. Meg kellett lakolnia érte. Házassága a lelki küzdelmek egész sorozatából állott.

Először önérzete lázadt föl. Szégyennek és megaláztatásnak tartotta, hogy nevét pénzre váltotta. Mennyit töprengett akkor e miatt, hogy szeretett volna megszabadulni a nehéz lánczoktól, a melyek súlyát kétszeresen érezte. Nem birt többé oly könnyelműen belemerülni a világ gyönyöreibe, a melyekben csak imént feledést talált. Undorodott mindentől, a mi csak imigy szerzett eszközéi révén került hozzá. Nem volt nyugalma a fényes keret daczára, a melyben élt, pedig hogy vágyott utánna.

(Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 május 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskereki vasútvonalon.

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskekerek.		3512	3514	3502
		v. v.	v. v.	sz. v.
		I.II.III. osztály		
	Budapest ind.	6.30	8.25	2.35
	Temesvár "	9.50	11.20	4.00
Nagy-Kikinda	"	3.05	4.05	7.20
Karlova	"	4.05	4.46	8.04
Beodra	"	4.28	4.57	8.19
Török-Becse—Aracs	"	5.36	5.36	9.02
Kumán	"	6.08	5.56	9.22
Melencze	"	6.40	6.15	9.42
Ellemér	"	7.09	6.34	10.01
Nagy-Becskekerek	érk.	7.33	6.51	10.15

Nagy-Becskekerek—Nagy-Kikinda.		3501	3511	3513
		sz. v.	v. v.	v. v.
		I.II.III. osztály		
	Nagy-Becskekerek ind.	5.50	12.00	7.20
	Ellemér "	6.08	12.21	7.44
	Melencze "	6.30	12.51	8.16
	Kumán "	6.46	1.11	8.37
	Török-Becse—Aracs "	7.11	1.49	9.19
	Beodra "	7.45	2.29	10.04
	Karlova "	7.56	2.42	10.13
Nagy-Kikinda	érk.	8.36	3.30	11.13
	Temesvár "	—	5.20	4.24
	Budapest "	1.20	—	8.15

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain

Versecz—Nagy-Becskekerek.		3645*	3602	3612
		v. v.	sz. v.	v. v.
		I.II.III. o.		
	Versecz ind.	—	—	12.00
	Versecz-Rét "	5.50	2.20	—
	*Temes-Paulis "	5.57	2.25	—
	Bethlen-Tanya "	6.03	2.32	—
	*Szivattyutelep "	6.11	2.42	—
	*Loudon-Tanya "	6.22	2.55	—
	Nagy-Margita "	6.29	3.04	—
	Zichyfalva "	6.37	3.13	—
	Györgyháza "	6.49	3.25	—
	Szécsénfalva "	7.01	3.40	—
	Ó-Lécz "	7.16	3.57	—
	Kanak "	7.24	4.07	—
	Bóka "	7.33	4.19	—
	Szécsány érk.	7.49	4.38	—
	—	8.00	4.52	—
		Párdány 1. alul.		
	Szécsány ind.	4.01	8.10	5.07
	Szárcsa "	4.27	8.24	5.24
	*Lajosmajor "	4.41	8.37	5.37
	Pusztá-Kenderes "	4.50	8.48	5.46
	Lázárföld "	5.01	8.51	5.57
	Nagy-Becskekerek-Bégapart "	5.32	9.15	6.31
Nagy-Becskekerek	érk.	—	—	6.35

Nagy-Becskekerek—Versecz.		3601	3611
		sz. v.	v. v.
		1., 2., 3. o.	
	Nagy-Becskekerek ind.	8.15	—
	Nagy-Becskekerek-Bégapart "	8.22	5.25
	Lázárföld "	8.50	5.53
	Pusztá-Kenderes "	8.56	6.06
	*Lajosmajor "	9.2	6.14
	Szárcsa "	9.16	6.30
	Szécsány érk.	9.29	6.45
	Szécsány ind.	9.44	7.09
	Bóka "	9.57	7.13
	Kanak "	10.14	7.35
	Ó-Lécz "	10.23	7.46
	Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy "	10.32	7.58
	Györgyháza "	10.42	8.10
	Zichyfalva "	10.54	8.27
	Nagy-Margita "	11.09	8.48
	*Loudon-Tanya "	11.18	8.52
	*Szivattyutelep "	11.26	9.01
	Bethlen-Tanya "	11.39	9.15
	*Temes-Paulis "	11.47	9.25
	Versecz-Rét "	11.55	9.33
Versecz	érk.	11.59	9.37
	Temesvár "	8.16	—

Szécsány—Párdány.		3702	3712
		v. v.	v. v.
		II. III. o.	
	Szécsány ind.	9.34	7.05
	Módos "	9.56	7.32
	*Fény "	10.07	7.44
Párdány	érk.	10.18	7.56

Párdány—Szécsány.		3713	3711
		v. v.	v. v.
		II. III. o.	
	Párdány ind.	7.00	3.50
	*Fény "	7.13	4.08
	Módos "	7.37	4.18
Szécsány	érk.	7.50	4.41

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 perczig — a perczek számjegyeinek aláhúzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.
A *gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételeesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

1107. k. sz. 1892.

Bánlaci főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye bánlaci járásába kebeleztetett Tolvádia községben a szülésznői állás leköszönés folytán megüresedvén, annak választás utjáni betöltésére pályázatot nyitattik s a választási határidő folyó évi **július hó 14-én** d. e. 9 órájára Tolvádia községhezához tüzetik ki.

Felhivatnak mindazok, kik ezen évi 60 frt készpénz, 2 öl tüzi fa és minden szülés utáni megállapított 1 frt 20 krnyi díjjal javadalmazott állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerű képesítési okmányokkal felszerelt kérvényüket ide f. évi július 13-ig annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

Bánlak, 1892 június hó 1-én.

Főszolgabíró távol:
Bogchan, szolgabíró.

9921. sz. 1892.

Torontálvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Raczkovitz Kozma alapítványból Nagyikindán létesített „Raczkovits“-féle nőnevelő intézet a folyó évi szeptember hó 1-én megnyitandó lévén, annak kiemelése mellett, hogy a leányiskola két tanosztályból álland s nyilvános jelleggel és elemi népiskolai fokozattal bír s a népoktatási törvény értelmében 6 osztályra osztatik be akként, hogy az egyik tanosztály az I., II. és III., a másik tanosztály pedig a IV., V. és VI. iskolaévet foglalja magában. Az alapszabályok 11. §-a értelmében az intézetbe befogadandó 80 növendék a beiktatáshoz fizetendő 25 krajczár lefizetése mellett ingyenes oktatásban részesül azok közül 40 egyenként 25 forint évi ösztöndíjban részesül, mely összeg utólagos havi részletekben a szülők vagy gyámok kezeihez lesz lefizetendő, mely ösztöndíj állomásokat beérkező pályázatok alapján a felügyelő bizottság tölti be.

(270—3.1)

Az alapító levél V. pontja értelmében pályázhat minden vagyontalan és erkölcsi tekintetben kifogás alá

nem eső torontálmegyei lakosnak iskolaköteles leánygyermek, ki életének 6-ik évét elérte és 12 évét még be nem töltötte. Az ösztöndíj élvezetétől azonban, az ismétlődő tanköteles leányok ki vannak zárva.

A pályázati kérvények a folyó évi augusztus hó 15-ig Torontálvármegye hatóságához, mint az alapítvány felügyelőjéhez czimezve Nagyikinda város előljárásiágánál nyujtandók be és a következő okmányokkal szerezendők fel:

1. A folyamodó keresztlevele vagy annak hiteles másolata. 2. Szegénységi bizonyítvány. 3. Erkölcsi bizonyítvány a folyamodó szüleinek vagy gyámjának viseléről. 4. Helyhatósági bizonyítvány, mely szerint folyamodó ösztöndíj elnyerésére érdemesnek tartatik-e vagy sem. 5. Az illető járási, vagy városi orvos által kiállított igazolvány, a folyamodó egészségi állapotáról.

Megjegyeztetik, hogy a pályázati kérvények és okmányok a szegénységi bizonyítvány alapján bélyegmentesek s hogy a pályázat utján nyert ösztöndíjjak a növendék, mindaddig élvezi, a míg az iskolát látogatja, ez azonban a 12 éves kor befejeztével megszűnik, mert ezen életkoron túl még akkor sem élvezhetik az ösztöndíjat, ha a jelzett nőnevelde ismétlődő iskolájába járnak.

Megjegyeztetik továbbá, hogy az ösztöndíj élvezete megszűnik a) ha a növendék az intézet kötelekéből ki lép, b) ha rossz magaviseletet tanusít, c) ha egy hónap alatt igazolatlanul kimarad.

Felhivatnak ennél fogva mindazon szülők és gyámok kik gyermekeiket illetve gondnokoltjaikat a „Raczkovits“-féle nagyikindai nőnevelde intézetbe felvételre kívánják, hogy a fentiek szerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket a f. évi **augusztus hó 15-én** Nagyikinda város előljárásiágánál annál is inkább benyujtsák, mivel a későbbben beérkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Nagybecskerek, 1892. évi június hó 7-én.

Alispáni hiv. távol:

Hegedüs, m. főjegyző.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Nagybecskerek r. t. város közönsége által Nagybecskereken a kishid-utca és a Gizella-part sarkán építendő

Állami polgári és közép kereskedelmi iskola

összes építómunkálataira a következő feltételek mellett ezennel írásbeli zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik.

1. Az összes építómunkák u. m. föld, kőműves és elhelyező, kőfaragó, vas, ács, bádogos, cserépfedő, szobrász, asztalos, lakatos, mázó, üveges, szobafestő, grani-tozó, terrazzo, árnyékszék berendező és csatornázó, kályhas és aszfaltozó munkák összesen

93652 frt 61 kr. o. é.

vannak előirányozva.

2. Az árlejtésben résztvehetnek mindazon képesített vagy bejegyzett szakértő vállalkozók, a kik üzletük folytathatására hatósági engedéllyel bírnak.

3. Az összes építómunkálatok egyszerre egy vállalkozónak adatnak ki egységáruk szerint.

4. Az ajánlattevők az egységárukra nézve ajánlatba hozott árengedés vagy felülfizetés százalékban kifejezett nagyságát, valamint a teljes ajánlati összeget is a kibocsájtott ajánlati iven számokkal és betűkkel is kiírni tartoznak; csakis az eredeti kibocsájtott és kellőleg kitöltött ajánlati iven benyujtott ajánlatok vételnek figyelembe.

(211—1.1)

5. Az 50 krros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb f. évi június hó 24-én délutáni 5 óráig nyujtandók be Nagybecskerek r. t. város pol-

gármesteri hivatalánál, mert későbbben érkezett ajánlatok nem fogadtatnak el. A lepecsételt borítékon megjelölendő az, hogy a nevezett iskolaépítésre vonatkozó ajánlat foglaltatik benne.

6. Távirati uton küldött ajánlatok nem vételnek figyelembe.

7. A beadott ajánlatok f. é. június hó 25-én déli 12 órakor fognak a polgármesteri hivatalban felbontatni, mely alkalommal az ajánlattevők is jelen lehetnek.

8. Kötelesek az ajánlattevők az 5 százaléknyi bantpénzt a vállalati általános feltételekben körülírt határozmányok értelmében Nagybecskerek r. t. város pénztári hivatalában lefizetni, és az erről szóló nyugtatványt az ajánlathoz csatolni.

9. Nagybecskerek r. t. városa minden jogot fentart magának arra nézve, hogy a munkák kivitelével bármelyik — ha nem is a legolcsóbb — ajánlattevőt bíz-hassa meg, vagy esetleg a körülmények szerint új versenyárgyalást hirdessen ki.

10. Az építési tervek, előmérés és költségvetés, vállalati általános és különleges feltételek Nagybecskerek r. t. város polgármesteri hivatalában és Budapestén Kiss István tervező műépítész ur irodájában (IX. Pipa-utca 25 B) tekinthetők meg.

Nagybecskerek, 1892. évi június hó 10-én.

Krsztics János,

polgármester.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.